

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΟΥΡΓΑΝΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

Νεότεροι Χρόνοι και Σύγχρονη Εποχή

ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Τετράδιο Εργασιών

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΝΕΟΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΙ
ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης

Συντονιστής/τρια / Αξιολογητής/τρια	Τενκετζής Αλέξανδρος Εν ενεργεία μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Πανεπιστημίου
Αξιολογητής/τρια	Σαλπικτής Αλκιβιάδης Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός
Αξιολογητής/τρια	Ζαγκότας Βασίλειος Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός
Τεχνικός Εμπειρογνώμονας	Μεταξάς Νικόλαος Πτυχιούχος Πληροφορικής
Επικουρικός Εμπειρογνώμονας	Τσόλκας Ιωάννης Πτυχιούχος Γραφιστικής
Υπεύθυνος/η του μαθήματος/γνωστικού αντικείμενου στο πλαίσιο της Πράξης	Αθανάσιος Γιαννίκας , Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ, Μέλος της Επιστημονικής Ομάδας Έργου (ΕΟΕ) της Πράξης

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ 6010165 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σπυρίδων Δουκάκης

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Υπεύθυνη Πράξης

Πολυξένη Μπίλλα

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Προϊσταμένη Τμήματος Β΄ Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Αναπληρώτρια Υπεύθυνη Πράξης

Άννα-Αικατερίνη Λυκούρη

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

και το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΟΥΡΓΑΝΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΝΕΟΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΙ
ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ

ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Εκδόσεις Λυσάρι

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Πρόδρομος Μιχαλάκης

Φιλολόγος, Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Γεώργιος Μπουρχάνης

Φιλολόγος, Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Πρόδρομος Μιχαλάκης

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Εκπαιδευτικός οργανισμός ΑΚΑΔΗΜΙΑ (*e-akadimia.gr*)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΧΑΡΤΩΝ

Φώτιος Τσάτσης

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Ασπασία Κυριάκου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Εκδόσεις Λυσάρι (*lisari.gr*)

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΨΜΑ

Πρόδρομος Μιχαλάκης,

Εκδόσεις Λυσάρι (*lisari.gr*)

Περιεχόμενα

A. Η Ευρώπη στα νεότερα χρόνια.

1. Αναγέννηση, Γεωγραφικές Ανακαλύψεις.....7
2. Μεταρρύθμιση, θρησκευτικοί πόλεμοι. 8
3. Διαφωτισμός, Αμερικανική Επανάσταση και Γαλλική Επανάσταση. 9

B. Οι Έλληνες κάτω από ξένη κυριαρχία.

4. Η κατάκτηση της ελληνικής χερσονήσου και οι συνθήκες ζωής των υπόδουλων. 10
5. Συνθήκες συμβίωσης Ελλήνων και Οθωμανών. Οι φόροι «αίματος» των υπόδουλων Ελλήνων. Η νεοελληνική διασπορά. 11
6. Η αντίσταση στην οθωμανική εξουσία και οι φορείς της (εκκλησιαστικοί, λαϊκοί, κλέφτες και αρματολοί). 12
7. Δάσκαλοι του γένους και το έργο του Κοσμά του Αιτωλού. 13
8. Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Ρήγας Βελεστινλής, Αδαμάντιος Κοραΐς. 14
9. Οι αγώνες των Μανιατών και των Σουλιωτών. 15

Γ. Προετοιμασία και σταθμοί της Ελληνικής Επανάστασης του 1821-1830.

10. Η Φιλική Εταιρεία.....16
11. Η εξέγερση στη Μολδοβλαχία – Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης.....17
12. Η Επανάσταση στην Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα. 18
13. Η Επανάσταση στη Μακεδονία, στη Θεσσαλία και την Ήπειρο. 19
14. Η Επανάσταση στα νησιά του Αιγαίου και ο Κωνσταντίνος Κανάρης.....20
15. Η άλωση της Τριπολιτσάς και η μάχη στα Δερβενάκια. 21
16. Μορφές του Αγώνα: Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και ο Μάρκος Μπότσαρης. 22
17. Οι εθνοσυνελεύσεις και η πολιτική οργάνωση του Αγώνα. 23
18. Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο και η θυσία του Παπαφλέσσα. 24
19. Οι πολιορκίες και η Έξοδος του Μεσολογγίου.....25
20. Οι αγώνες του Γεώργιου Καραϊσκάκη. 26
21. Η προσφορά των Φιλελλήνων. 27
22. Η παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων και η ναυμαχία στο Ναβαρίνο. 28
23. Ο Ιωάννης Καποδίστριας. 29
24. Η ίδρυση του πρώτου ανεξάρτητου ελληνικού κράτους. 30

Δ. Η Ελλάδα ανεξάρτητο κράτος. 19ος αιώνας έως το κίνημα του Γουδή (1909).

25. Η περίοδος της αντιβασιλείας και η βασιλεία του Όθωνα. 31
26. Ο Γεώργιος Α', η βασιλεία του και η επικράτηση του κοινοβουλευτισμού. 32
27. Η Μεγάλη Ιδέα και η εδαφική επέκταση της Ελλάδας. 33
28. Η έκφραση του «Ανατολικού Ζητήματος» στα Βαλκάνια και ο Μακεδονικός Αγώνας (1904 -1908). 34

29. Το Κίνημα στου Γουδί (1909) και η αλλαγή του πολιτικού σκηνικού.	35
30. Η πνευματική και καλλιτεχνική ζωή στο ελληνικό κράτος κατά τον 19ο αιώνα.....	36

Ε. Η Ελλάδα κατά τον 20ό αιώνα.

31. Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι.....	37
32. Ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος και η εμπλοκή της Ελλάδας (1914 -1918).....	38
33. Ο ελληνισμός της Μικράς Ασίας, του Πόντου και της Ανατολικής Θράκης – Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή (1919 - 1922).	39
34. Η περίοδος του Μεσοπολέμου (1919 - 1939).	40
35. Η είσοδος της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η ιταλική επίθεση (1940).	41
36. Η γερμανική εισβολή (1941).	42
37. Κατοχή, εθνική αντίσταση, απελευθέρωση και Εμφύλιος Πόλεμος (1941 -1949). ..	43
38. Η ανασυγκρότηση της Ελλάδας και η ανακοπή της πορείας της από τη Δικτατορία του 1967 (1950 -1974).	44
39. Ο απελευθερωτικός αγώνας του κυπριακού ελληνισμού και η τουρκική εισβολή. ..	45
40. Η Μεταπολίτευση και η θέση της Ελλάδας στην ευρωπαϊκή οικογένεια.	46

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΕΤΡΑΔΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Το Τετράδιο Εργασιών αποτελεί συμπλήρωμα του Βιβλίου Μαθητή, περιλαμβάνοντας ασκήσεις που θα βοηθήσουν τους μαθητές να επαναφέρουν στη μνήμη τους τις πληροφορίες που έχουν αποκτήσει, προκειμένου να τις χρησιμοποιήσουν για να απαντήσουν στις ερωτήσεις. Η διάρθρωσή του ακολουθεί τη δομή που ορίζεται από το Πρόγραμμα Σπουδών του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, περιλαμβάνοντας ασκήσεις χωριστά για κάθε διδακτική ενότητα που παρουσιάζεται στο Βιβλίο Μαθητή.

Το Τετράδιο Εργασιών περιλαμβάνει πληθώρα ασκήσεων ανάπτυξης, αντιστοίχισης, σωστού/λάθους, συμπλήρωσης κενών, καθώς και άλλες περισσότερο δημιουργικές και πρωτότυπες ασκήσεις, που στοχεύουν στο να παρακινήσουν τους/τις μαθητές/τριες να σκεφτούν και να εκφράσουν τη δημιουργικότητά τους.

Σε αρκετά μαθήματα παρέχεται επιπρόσθετο ψηφιακό μαθησιακό υλικό στους/στις μαθητές/τριες μέσω σάρωσης κωδικού QR. Τα ψηφιακά αρχεία που εμφανίζονται είναι αυτόνομα και παιδαγωγικά επιμελημένα, σχεδιασμένα ειδικά για το παρόν Τετράδιο Εργασιών, και υποστηρίζουν την εφαρμογή και εμπέδωση της γνώσης. Το περιεχόμενό τους είναι επιστημονικά ελεγμένο και οργανωμένο σε στοχευμένες δραστηριότητες, χωρίς να απαιτείται ανεξέλεγκτη αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η ενεργή συμμετοχή και η αυτοαξιολόγηση των μαθητών/τριών, σε ένα ασφαλές και παιδαγωγικά ελεγχόμενο ψηφιακό περιβάλλον.

Επιπρόσθετα, σε ορισμένα κεφάλαια, οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε συνθετικές ομαδικές εργασίες, οι οποίες τους παρέχουν τη δυνατότητα να συνεργαστούν και να αναζητήσουν, υπό την επίβλεψη των καθηγητών τους, την ιστορική αλήθεια, μετατρέποντας το τμήμα σε ένα «εργαστήριο ιστορίας».

η συγγραφική ομάδα

Αναγέννηση, Γεωγραφικές Ανακαλύψεις

1

1

Σκάνανε το QR code, διάβασε πληροφορίες για την εφεύρεση της τυπογραφίας και γράψε για τις αλλαγές που έφερε σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο.

2

Διάβασε προσεκτικά το μάθημα και αντιστοίχισε σωστά τις λέξεις ή φράσεις στις δύο στήλες:

1. Αναγέννηση

α. Ανακάλυψε την Αμερική.

2. Ουμανισμός

β. Έκανε πρώτος τον γύρο της Γης.

3. Γουτεμβέργιος

γ. Πνευματικό κίνημα με επίκεντρο τον άνθρωπο.

4. Ντα Βίντσι

δ. Εφευρέτης της τυπογραφίας.

5. Κολόμβος

ε. Ανθρώπινη σκέψη και τέχνες ανθίζουν ξανά.

6. Μαγγελάνος

στ. Ζωγράφος, μηχανικός και επιστήμονας.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

α. Η τυπογραφία εφευρέθηκε από τον Γουτεμβέργιο.

β. Σύμφωνα με τον Ουμανισμό, η παιδεία δεν παίζει ρόλο στη διαμόρφωση του ατόμου.

γ. Κατά την περίοδο της Αναγέννησης, στον επιστημονικό τομέα δεν έγιναν ανακαλύψεις.

δ. Με την τυπογραφία οι άνθρωποι απέκτησαν περισσότερες γνώσεις.

ε. Ο Βάσκο Ντα Γκάμα έκανε πρώτος τον γύρο της Γης.

2

Μεταρρύθμιση, θρησκευτικοί πόλεμοι

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τον Μαρτίνο Λούθηρο, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου.

2

Σκάνανε το QR code, άκου το μάθημα για να το θυμηθείς και, μετά, συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- α. Ο μοναχός Μαρτίνος Λούθηρος διαφώνησε δημόσια με τον Πάπα εξαιτίας της απόφασης του τελευταίου να πουλήσει μαζικά . . . . .
- β. Οι υποστηρικτές του Λουθηρανισμού ονομάστηκαν . . . . . ή . . . . .
- γ. Οι ιδέες του Λούθηρου επηρέασαν ιδιαίτερα τον Ιωάννη . . . . .
- δ. Η καθολική εκκλησία για να αντιμετωπίσει τις . . . . . επανάφερε και αναδιοργάνωσε την . . . . .

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Η εκκλησία πουλούσε χαρτιά άφεσης αμαρτιών.
- β. Στη Γαλλία έγιναν θρησκευτικοί πόλεμοι ανάμεσα σε καθολικούς και προτεστάντες.
- γ. Οι υποστηρικτές του Λούθηρου ήταν οι Καθολικοί.
- δ. Οι ιεροεξεταστές βασάνιζαν τους μεταρρυθμιστές και τους αιρετικούς.
- ε. Στον Τριακονταετή Πόλεμο, στη Γερμανία πέθαναν πάνω από δέκα εκατομμύρια στρατιώτες.

Συνθήκες συμβίωσης Ελλήνων και Οθωμανών. Οι φόροι «αίματος» των υπόδουλων Ελλήνων. Η νεοελληνική διασπορά

5

1 Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τους Φαναριώτες, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 Τοποθέτησε τις παρακάτω φράσεις στη σωστή στήλη:

- 1. Συμμετείχαν σε αποστολές προς την Υψηλή Πύλη
- 2. Διοικούσε τους Ορθοδόξους
- 3. Ήταν επικεφαλής της Εκκλησίας
- 4. Συγκέντρωναν φόρους για λογαριασμό του κράτους
- 5. Κατοικούσαν στο Φανάρι της Κωνσταντινούπολης
- 6. Προέρχονταν από την ανώτερη τάξη
- 8. Έλυνε διαφορές μεταξύ Ορθοδόξων
- 7. Είχαν μόρφωση και γνώση ξένων γλωσσών

Πατριάρχης

Φαναριώτες

Προεστοί

6

Η αντίσταση στην οθωμανική εξουσία και οι φορείς της (εκκλησιαστικοί, λαϊκοί, κλέφτες και αρματολοί)

1

Σκάναρε το QR code, διάβασε τα δημοτικά τραγούδια για τη δράση των κλεφτών και γράψε για το πόσο σημαντικοί υπήρξαν κατά την Τουρκοκρατία.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

Διάβασε προσεκτικά το μάθημα και αντιστοίχισε σωστά τις λέξεις ή φράσεις στις δύο στήλες:

1. Κλέφτες

α. Δημιουργήθηκαν από τους Οθωμανούς.

2. Αρματολοί

β. Διαφύλαξε την πίστη και τη γλώσσα.

3. Εκκλησία

γ. Οργάνωσε επανάσταση στη Θεσσαλία το 1611.

4. 1571

δ. Ομάδες ανυπότακτων που έδρασαν στα βουνά.

5. Διονύσιος ο Φιλόσοφος

ε. Εξέγερση το 1770 στη Μάνη και άλλα μέρη.

6. Ορλωφικά

στ. Ναυμαχία της Ναυπάκτου.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Οι κλέφτες και οι αρματολοί συχνά συνεργάζονταν.
- β. Οι Βενετοί το 1699 κατέλαβαν όλη τη Θεσσαλία.
- γ. Το 1770 οι αδερφοί Ορλώφ έφτασαν στη Μάνη.
- δ. Ο Ιωάννης Βλάχος ξεσήκωσε τους κατοίκους στα Σφακιά.
- ε. Με την υπογραφή της συνθήκης Κιουτσούκ Καιναρτζή, οι Έλληνες δεν μπορούσαν να πλέουν στο Αιγαίο.

Δάσκαλοι του Γένους και το έργο του Κοσμά του Αιτωλού

7

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τον Κοσμά τον Αιτωλό, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

Σκάνανε το QR code, άκου το μάθημα για να το θυμηθείς και, μετά, συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- α. Οι ..... του Γένους ήταν μορφωμένοι Έλληνες που σπούδασαν στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα, στις ..... Ηγεμονίες ή στο .....
- β. Οι Δάσκαλοι του Γένους δίδασκαν σε ....., ... και δημόσιους χώρους και συχνά έγραφαν σε ..... και .....
- γ. Ανάμεσα στους Δασκάλους του Γένους ξεχωρίζει ο ....., μοναχός και ....., ο οποίος έχει ανακηρυχθεί και ..... από την ορθόδοξη εκκλησία.
- δ. Μέσα από τα διδάγματα και τα έργα τους, συνέβαλαν στη διατήρηση της ..... και ..... ταυτότητας των Ελλήνων, αποτρέποντας τον .....

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Οι περισσότεροι δάσκαλοι του γένους σχετίζονταν με την Εκκλησία.
- β. Ο Κοσμάς ο Αιτωλός έδινε τεράστια βάση στην παιδεία.
- γ. Παρά τις προσπάθειες των δασκάλων του γένους, οι Έλληνες έχασαν την ταυτότητά τους.
- δ. Το 1759 ο Ρήγας Βελεστινλής ξεκίνησε περιοδείες στην Ήπειρο.
- ε. Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός αναπτύχθηκε με βάση τις ιδέες του Διαφωτισμού και της Γαλλικής Επανάστασης.

8

Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Ρήγας Βελεστινλής, Αδαμάντιος Κοραΐς

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τον Ρήγα Βελεστινλή ή τον Αδαμάντιο Κοραΐ, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

Συμπλήρωσε το παρακάτω σταυρόλεξο, σύμφωνα με όσα διάβασες στο κείμενο του βιβλίου μαθητή/τριας:

The crossword puzzle grid consists of blue-outlined squares. The starting points for the clues are:

- 1**: Top-left corner of a horizontal word.
- 2**: Middle of a vertical word.
- 3**: Top of a vertical word.
- 4**: Middle of a vertical word.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Κίνημα που έφερε νέες ιδέες στην Ελλάδα τον 18ο-19ο αιώνα.
2. Ιδεώδες του Διαφωτισμού: όλοι οι άνθρωποι έχουν τα ίδια δικαιώματα.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Το πολίτευμα που ήθελαν να φέρουν οι διαφωτιστές, χωρίς βασιλιάδες.
2. Σημαντικό έργο του Ρήγα αποτέλεσε η ..... της Ελλάδας.
3. Ο τόπος καταγωγής του Ρήγα.
4. Έλληνας συγγραφέας και λόγιος, εμπνευσμένος από τις ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης.

Οι αγώνες των Μανιατών και των Σουλιωτών

9

1

Σκάνανε το QR code, διάβασε το κείμενο και γράψε ένα σύντομο κείμενο για την αυτοθυσία των Σουλιωτών.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

Οι Σουλιώτες και οι Μανιάτες πάλεψαν γενναία για την ελευθερία τους. Γράψε ένα σύνθημα ή μικρό μότο (ως 10 λέξεις) που να ταιριάζει στον αγώνα τους!

Για να εμπνευστείς, σκέψου λέξεις όπως:

Ελευθερία – Αντίσταση – Πίστη – Θάρρος – Νίκη – Τόπος μας – Τιμή

.....

.....

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Οι Σουλιώτες μιλούσαν ελληνικά και αρβανίτικα.
- β. Οι Σουλιώτες είχαν εμπειρία με τα όπλα.
- γ. Το 1820 οι Τούρκοι κατέλαβαν το Σούλι.
- δ. Το Σούλι αντιστάθηκε εξαιτίας μόνο της γεωγραφικής του θέσης.
- ε. Οι Μανιάτες δεν αιφνιδίαζαν τους αντιπάλους τους.

10

Η Φιλική Εταιρεία

1

Σκάνανε το QR code, διάβασε τον «Όρκο των Φιλικών» και κατάγραψε τους λόγους που επέβαλαν τη μυστικότητα του.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

Παρατήρησε την εικόνα 3 του βιβλίου μαθητή/τριας (σελ. 50) και προσπάθησε να επεξηγήσεις το έμβλημα της Φιλικής Εταιρείας.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Η Φιλική Εταιρεία ιδρύθηκε στην Ελλάδα.
- β. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ήταν μέλος της Φιλικής Εταιρείας.
- γ. Όσοι δεν τηρούσαν τον όρκο τους, τιμωρούνταν με θάνατο.
- δ. Τα μέλη της Φιλικής Εταιρείας χρησιμοποιούσαν αλφαβητικά ψευδώνυμα.
- ε. Αρχηγός της Φιλικής Εταιρείας ήταν ο Καποδίστριας.

Η εξέγερση στη Μολδοβλαχία – Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης

11

1

Σκάνανε το QR code, διάβασε την Ωδή Τετάρτη «Εις τον Ιερόν Λόχο» του Ανδρέα Κάλβου και γράψε γιατί ο ποιητής μας προτρέπει να τιμήσουμε τους Ιερολοχίτες.

2

Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με όσα έμαθες στο συγκεκριμένο μάθημα:

- α. Στις Παραδουνάβιες περιοχές αρκετοί ηγεμόνες ήταν Έλληνες .....
- β. Τον ..... του 1821, ο Αλέξανδρος Υψηλάντης μπήκε στη ..... και κήρυξε την επανάσταση.
- γ. Η επανάσταση καταδικάστηκε από τον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως ..... εξαιτίας των τουρκικών πιέσεων, ενώ καταδικάστηκε και από τις .....
- δ. Η καθοριστική μάχη της Επανάστασης δόθηκε στο ..... τον Ιούνιο του 1821, όπου οι Έλληνες .....

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Η Επανάσταση ξεκίνησε στο Δραγατσάνι.
- β. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης εξέδωσε προκηρύξεις για να μαζέψει εθελοντές.
- γ. Ο Ιερός Λόχος ήταν στρατιωτικό σώμα, που δημιουργήθηκε από εθελοντές φοιτητές.
- δ. Ο Ιερός Λόχος νίκησε στη μάχη στο Δραγατσάνι.
- ε. Η Επανάσταση στη Μολδοβλαχία κατάφερε να διασπάσει τον τουρκικό στρατό.

12

Η Επανάσταση στην Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα

1

Σκάνανε το QR code, άκου το μάθημα για να το θυμηθείς και, μετά, συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- α. Ο ..... επιτέθηκε στην ..... και κατάφερε να την απελευθερώσει.
- β. Στις αρχές του ....., σε συμβούλιο οπλαρχηγών της Στερεάς Ελλάδας αποφασίστηκε η έναρξη της επανάστασης στα τέλη .....
- γ. Οι Έλληνες με αρχηγό τον ..... και τη βοήθεια των Πανουργιά και Δυοβουνιώτη, αντιμετώπισαν τους Τούρκους στο Χάνι της ..... και κατάφεραν να τους νικήσουν.
- δ. Οι Έλληνες προσπαθούσαν να αιφνιδιάζουν τους Τούρκους στήνοντάς τους ..... και χτυπώντας τους κυρίως σε ..... περιοχές.

2

Διάβασε προσεκτικά το μάθημα και αντιστοίχισε σωστά τις λέξεις ή φράσεις στις δύο στήλες:

1. Αθανάσιος Διάκος

2. Πανουργιάς

3. Καλάβρυτα

4. Αγία Λαύρα

5. Μάχη της Αλαμάνας

6. Μάχη στο Χάνι της Γραβιάς

α. Σημαντική νίκη των Ελλήνων.

β. Πόλη όπου ξέσπασε η επανάσταση.

γ. Μάχη με ηρωικό θάνατο του Διάκου.

δ. Οργάνωσε αγώνες στην Πελοπόννησο.

ε. Σύμβολο της έναρξης της Επανάστασης.

στ. Σημαντικός ήρωας στη Στερεά Ελλάδα.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Η ελληνική Επανάσταση ξεκίνησε από τη Στερεά Ελλάδα.
- β. Αρχηγός των Ελλήνων έγινε το 1818 ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.
- γ. Η νίκη στο Χάνι της Γραβιάς σταμάτησε την πορεία των Τούρκων προς την Πελοπόννησο.
- δ. Οι Έλληνες πολεμούσαν οργανωμένα σε όλες τις μάχες τους.
- ε. Οι Έλληνες ακολουθούσαν την τακτική του κλεφτοπολέμου.

Η Επανάσταση στη Μακεδονία, στη Θεσσαλία και την Ήπειρο

13

1

Σκάνανε το QR code, διάβασε πληροφορίες για τη μεγάλη αυτοθυσία των Ναουσαίων, ειδικά στην Αραπίτσα και κατάγραψε τις σκέψεις σου για τις ηρωικές τους πράξεις.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με όσα έμαθες στο συγκεκριμένο μάθημα:

- α. Στο ..... έγινε γενική συνέλευση όπου κηρύχθηκε επίσημα η επανάσταση στη Μακεδονία, με αρχηγό τον .....
- β. Οι Τούρκοι αντέδρασαν συλλαμβάνοντας τους ..... των επαναστατημένων περιοχών και καταστρέφοντας αρκετές από αυτές.
- γ. Έλληνες και ..... προσπάθησαν να σταματήσουν τους Τούρκους αλλά στη μάχη του ....., τον ..... του 1822 ηττήθηκαν.
- δ. Οι Τούρκοι έφτασαν στη Δυτική Ελλάδα και πολιορκήσαν το ....., χωρίς όμως επιτυχία.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Οι Σουλιώτες νίκησαν τους Τούρκους στην Πρέβεζα.
- β. Ο Εμμανουήλ Παπάς ορίστηκε αρχηγός στη Χαλκιδική από τη Φιλική Εταιρεία.
- γ. Οι Τούρκοι εξόντωσαν τον Αλή Πασά.
- δ. Στη μάχη του Πέτα οι Τούρκοι ηττήθηκαν.
- ε. Οι Έλληνες εφάρμοσαν τον κλεφτοπόλεμο μόνο στη Μακεδονία.

14

Η Επανάσταση στα νησιά του Αιγαίου και ο Κωνσταντίνος Κανάρης

1

Σκάναρε το QR code, παρατήρησε τον πίνακα «Η Σφαγή της Χίου» του Ευγένιου Ντελακρουά (1824) και σχολίασε πώς ένας τέτοιος πίνακας μπορεί να επηρεάσει τη στάση των Ευρωπαίων.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

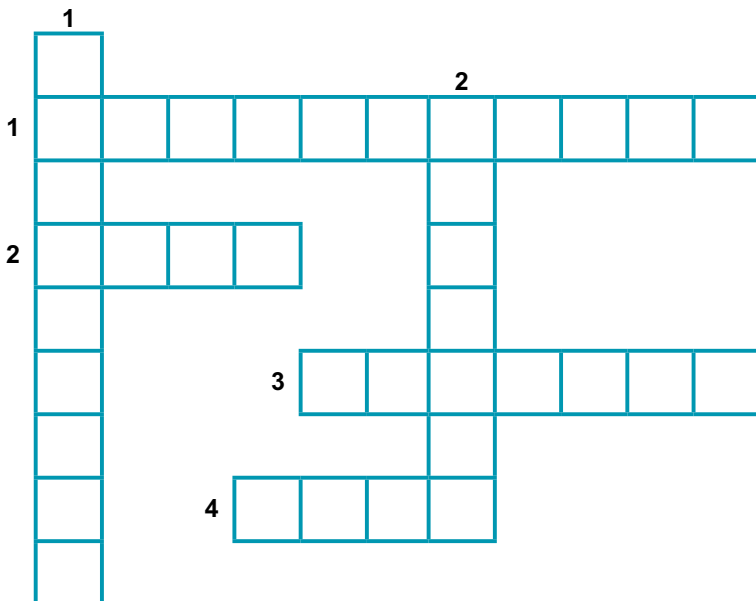
Συμπλήρωσε το παρακάτω σταυρόλεξο, σύμφωνα με όσα διάβασες στο κείμενο του βιβλίου μαθητή/τριας:

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Ο Δημήτριος ..... : σπουδαίος μπουρλοτιέρης.
2. Το νησί που επαναστάτησε μαζί με τις Σπέτσες.
3. Μεγάλη ναυμαχία το 1824, στον κόλπο του .....
4. Νησί του Αιγαίου που καταστράφηκε το 1822.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Μικρά πλοία που χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες για επιθέσεις.
2. Αγωνιστής, γνωστός μπουρλοτιέρης.

Η άλωση της Τριπολιτσάς και η μάχη στα Δερβενάκια

15

1

Σκάνανε το QR code και παρατήρησε στον χάρτη τη γεωμορφολογία της Πελοποννήσου. Πόσο πιστεύεις ότι επηρέασε τις μάχες που έγιναν εκεί, όπως της Τριπολιτσάς και των Δερβενακίων;

.....

.....

.....

.....

.....

2

Τοποθέτησε τις παρακάτω φράσεις στη σωστή στήλη:

1. Οι Έλληνες κατέλαβαν το βασικό στρατιωτικό, διοικητικό και εμπορικό κέντρο των Τούρκων στην Πελοπόννησο.

2. Ο Δράμαλης και μεγάλο μέρος του στρατού του καταστράφηκαν.

3. Οι Έλληνες απέκτησαν χιλιάδες όπλα.

4. Ο Κολοκοτρώνης εφάρμοσε την τακτική της καμένης γης.

5. Ενίσχυσε την πεποίθηση των Ελλήνων για τη συνέχιση της Επανάστασης.

6. Εξασφαλίστηκε η συνέχιση της Επανάστασης στην Πελοπόννησο.

Άλωση της Τριπολιτσάς

Μάχη στα Δερβενάκια

16

Μορφές του Αγώνα: Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και ο Μάρκος Μπότσαρης

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τον Μάρκο Μπότσαρη, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

2

Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με όσα έμαθες στο συγκεκριμένο μάθημα:

- α. Ο Κολοκοτρώνης, γνωστός και ως . . . . . του . . . . . , γεννήθηκε το 1770 και πριν τον πόλεμο είχε γίνει . . . . . και είχε συμμετάσχει και στον ρωσοτουρκικό πόλεμο στο πλευρό των . . . . .
- β. Ο Κολοκοτρώνης πρωταγωνίστησε στην απελευθέρωση της . . . . . και της . . . . . , ενώ μετά τη νίκη του στα . . . . . το 1822 έγινε αρχιστράτηγος.
- γ. Οι Τούρκοι, μετά τη νίκη τους στη μάχη του . . . . . , έφτασαν στη Στερεά Ελλάδα και άρχισαν να πολιορκούν το . . . . .
- δ. Το 1823 η . . . . . που ήδη υπήρχε στην Ελλάδα οδήγησε σε ξέσπασμα . . . . . πολέμου, ο οποίος κράτησε μέχρι το . . . . .

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Ο Κολοκοτρώνης προσπαθούσε να πείσει τους προεστούς όλων των περιοχών να συμμετάσχουν στην Επανάσταση.
- β. Ο Κολοκοτρώνης έκανε τις διαπραγματεύσεις για την παράδοση του Μεσολογγίου.
- γ. Το 1827 τελείωσε ο εμφύλιος πόλεμος.
- δ. Ο Μπότσαρης ήθελε οι Έλληνες να πολεμούν ενωμένοι.
- ε. Ο Κολοκοτρώνης φυλακίστηκε από την ελληνική κυβέρνηση.

Οι εθνοσυνελεύσεις και η πολιτική οργάνωση του Αγώνα

17

1

Διάβασε προσεκτικά το μάθημα και αντιστοίχισε σωστά τις λέξεις ή φράσεις στις δύο στήλες:

1. Α' Εθνοσυνέλευση

α. Γίνεται πρωτεύουσα το Ναύπλιο.

2. Β' Εθνοσυνέλευση

β. Στηρίχτηκε από Θ. Κολοκοτρώνη και Α. Μεταξά

3. Γ' Εθνοσυνέλευση

γ. Θέσπισε το πρώτο Σύνταγμα.

4. Άγγλικό Κόμμα

δ. Κατήργησε τους τοπικούς Οργανισμούς.

5. Ρωσικό Κόμμα

ε. Στηρίχτηκε από τον Α. Μαυροκορδάτο.

2

Σκάνανε το QR code, άκου το μάθημα για να το θυμηθείς και, μετά, συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- α. Τον ..... του 1821 οι Έλληνες αποφάσισαν να κάνουν ..... στην Επίδαυρο όπου θεσπίστηκε το πρώτο ..... της χώρας.
- β. Στη Β' Εθνοσυνέλευση του ..... προέκυψαν τα πρώτα κόμματα, το ..... το ..... και το .....
- γ. Η Γ' Εθνοσυνέλευση ξεκίνησε το ..... στην ..... αλλά διαλύθηκε, μετά την πτώση του Μεσολογγίου και πραγματοποιήθηκε, τελικά, το ..... στην .....
- δ. Η Γ' Εθνοσυνέλευση όρισε το ..... ως πρωτεύουσα και διόρισε τον ..... Κυβερνήτη της χώρας για ..... χρόνια.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Στην Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου οι Έλληνες όρισαν ως πρωτεύουσά τους την Κόρινθο.
- β. Στην Α' Εθνοσυνέλευση δημιουργήθηκαν το Άγγλικό και το Γαλλικό κόμμα.
- γ. Το Γαλλικό κόμμα είχε αρχηγό τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο.
- δ. Οι αρχηγοί της Πελοποννήσου υποστήριζαν το Ρωσικό κόμμα.
- ε. Στη Γ' Εθνοσυνέλευση αποφασίστηκε να γίνει το Ναύπλιο η νέα πρωτεύουσα της χώρας.

18

Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο και η θυσία του Παπαφλέσσα

1

Σκάνανε το QR code, διάβασε τις στροφές 144 -147 του Ύμνου εις την Ελευθερίαν του Διονύσιου Σολωμού. Σε τι αναφέρεται ο Εθνικός μας ποιητής;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

Παρατήρησε την εικόνα 5 του βιβλίου μαθητή/τριας (σελ. 83) και προσπάθησε να απαντήσεις σύντομα στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια σκηνή νομίζεις ότι απεικονίζεται;

.....

.....

.....

- Τι συναισθήματα σου προκαλεί η εικόνα αυτή;

.....

.....

.....

- Πώς φαντάζεσαι ότι ένιωθαν οι Έλληνες αγωνιστές εκείνη τη στιγμή;

.....

.....

.....

.....

.....

Οι πολιορκίες και η Έξοδος του Μεσολογγίου

19

1

Σκάναρε το QR code και παρατήρησε τον εμβληματικό πίνακα «Η Έξοδος του Μεσολογγίου» (1855) του Θεόδωρου Βρυζάκη που βρίσκεται στην Εθνική Πινακοθήκη. Τι σου προκαλεί εντύπωση;

2

Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με όσα έμαθες στο συγκεκριμένο μάθημα:

- Στο Μεσολόγγι είχαν βρεθεί αρκετοί . . . . . πρόσφυγες από τις γύρω περιοχές, κυρίως Σουλιώτες, αλλά κι αρκετοί Φιλέλληνες, όπως ο Λόρδος Βύρωνας.
- Για έναν χρόνο το Μεσολόγγι αντιστεκόταν στις τουρκικές επιθέσεις, ενώ ο . . . . . έσπαγε τον ναυτικό αποκλεισμό και τους έφερνε τρόφιμα και . . . . .
- Οι πολιορκημένοι αποφάσισαν να επιχειρήσουν μυστική . . . . . το βράδυ της . . . . . Απριλίου του . . . . .
- Η πολιορκία και η έξοδος του Μεσολογγίου αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για έργα τέχνης όπως ο πίνακας «Η Ελλάδα πάνω στα ερείπια του Μεσολογγίου» του . . . . .

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- Τον Απρίλιο του 1825 έγινε η έξοδος του Μεσολογγίου.
- Το Μεσολόγγι είχε στρατηγική σημασία, μιας και από εκεί περνούσε ο δρόμος για την Πελοπόννησο.
- Η πολιορκία του Μεσολογγίου διήρκεσε δύο χρόνια.
- Η έξοδος των πολιορκημένων ήταν επιτυχής.
- Το έργο «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι», του Διονύσιου Σολωμού, είχε ως πηγή έμπνευσης την πολιορκία του Μεσολογγίου.

20

Οι αγώνες του Γεώργιου Καραϊσκάκη

1

Σκάνανε το QR code, άκου το μάθημα για να το θυμηθείς και, μετά, συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- Κατά τη διάρκεια του . . . . . πολέμου, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης καταδικάστηκε ως . . . . . αλλά στη συνέχεια η καταδίκη του ακυρώθηκε.
- Το 1826, οι Τούρκοι, αφού κατέλαβαν το Μεσολόγγι, θέλησαν να σταματήσουν την επανάσταση και στην υπόλοιπη Στερεά Ελλάδα στέλνοντας τον . . . . . προς την . . . . .
- Τον Νοέμβριο του 1826, στο . . . . . και στην . . . . ., ο Καραϊσκάκης κατάφερε να κερδίσει τους Τούρκους.
- Η ακρόπολη των Αθηνών παραδόθηκε, τελικά, στους Τούρκους τον . . . . . του . . . . .

2

Διάβασε προσεκτικά το μάθημα και αντιστοίχισε σωστά τις λέξεις ή φράσεις στις δύο στήλες:

1. Γ. Καραϊσκάκης

α. Παράδοση της Ακρόπολης στους Τούρκους.

2. Μάχη στο Δίστομο

β. Ανέλαβε τον στρατό της Στερεάς Ελλάδας.

3. Μάιος του 1827

γ. Άγγλος ναύαρχος - ενίσχυσε τον ελληνικό στόλο.

4. Τόμας Κόχραν

δ. Θάνατος Καραϊσκάκη.

5. 23 Απριλίου 1827

ε. Νίκη του Καραϊσκάκη τον Ιανουάριο του 1827.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- Ο Καραϊσκάκης γνώριζε πολύ καλά την περιοχή της Στερεάς Ελλάδας.
- Ο Καραϊσκάκης ηττήθηκε στο Δίστομο.
- Ο θάνατος του Καραϊσκάκη μείωσε το ηθικό των στρατιωτών.
- Οι αρχηγοί του ελληνικού στρατού ήταν οι Τσωρτς και Κόχραν.
- Η ακρόπολη των Αθηνών παραδόθηκε στους Τούρκους τον Μάιο του 1826.

Η προσφορά των Φιλελλήνων

21

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τον Λόρδο Βύρωνα, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

2

Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με όσα έμαθες στο συγκεκριμένο μάθημα:

- α. Στην Ευρώπη είχε αναπτυχθεί το κίνημα του . . . . . , το οποίο είχε ως βάση του την επιστροφή στις ιδέες της . . . . . αρχαιότητας.
- β. Αρκετοί ήταν οι Φιλέλληνες που έφτασαν στη χώρα το καλοκαίρι του . . . . .
- γ. Το πρώτο τάγμα Φιλελλήνων δημιουργήθηκε τον . . . . . του . . . . . , σύμφωνα με τα . . . . . στρατιωτικά πρότυπα και αγωνίστηκε γενναία στη μάχη του . . . . .
- δ. Τα επίσημα κράτη της Ευρώπης αρχικά διατήρησαν . . . . . στάση απέναντι στην ελληνική επανάσταση και οι Φιλέλληνες ασκούσαν έντονη . . . . . προσπαθώντας να πείσουν τις κυβερνήσεις τους να βοηθήσουν τους Έλληνες.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Ο Άγγλος Λόρδος Βύρωνας ήταν φιλέλληνας.
- β. Οι Φιλέλληνες παρείχαν ηθική στήριξη στην Ελλάδα και όχι χρήματα.
- γ. Στις Η.Π.Α. οι Φιλέλληνες ήταν πάρα πολλοί και έπαιξαν σημαντικό ρόλο στον επαναστατικό αγώνα.
- δ. Το καλοκαίρι του 1821 δημιουργήθηκε το πρώτο τάγμα Φιλελλήνων.
- ε. Οι Φιλέλληνες έπεισαν τις κυβερνήσεις τους να βοηθήσουν τους Έλληνες.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας

23

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τη μάχη στην Πέτρα της Βοιωτίας, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου.

2

Σκάνανε το QR code, άκου το μάθημα για να το θυμηθείς και, μετά, συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- α. Ο Ιωάννης Καποδίστριας γεννήθηκε στην . . . . . αλλά στην ενήλικη ζωή του έγινε Υπουργός . . . . . της . . . . .
- β. Η Δ' Εθνοσυνέλευση έγινε το . . . . . στο . . . . .
- γ. Στην Ελλάδα, μετά τη Δ' Εθνοσυνέλευση, οργανώθηκε . . . . . στρατός, αναδιοργανώθηκε ο στόλος και έγινε προσπάθεια να περιοριστούν οι . . . . .
- δ. Όσον αφορά την παιδεία, ο Καποδίστριας ίδρυσε το πρώτο ελληνικό . . . . . , το . . . . . της Αίγινας και το . . . . . σχολείο.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Ο Ιωάννης Καποδίστριας έγινε Κυβερνήτης της χώρας το 1829.
- β. Ο Ιωάννης Καποδίστριας δημιούργησε νέο νόμισμα.
- γ. Το 1829 στη μάχη της Πέτρας νίκησαν οι Τούρκοι.
- δ. Η Ελλάδα έγινε ανεξάρτητο κράτος το 1830.
- ε. Τον Οκτώβριο του 1831 ο Καποδίστριας δολοφονήθηκε.

24

Η ίδρυση του πρώτου ανεξάρτητου ελληνικού κράτους

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τον Ρωσοτουρκικό πόλεμο (1828-1829), προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου.

2

Διάβασε προσεκτικά τα παρακάτω γεγονότα και τοποθέτησέ τα με τη σωστή χρονική σειρά (από το 1 έως το 6).

- Υπογραφή Πρωτοκόλλου στο Λονδίνο για την ίδρυση ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.
- Ναυμαχία στο Ναυαρίνο.
- Υπογραφή της Συνθήκης της Κωνσταντινούπολης.
- Υπογραφή Πρωτοκόλλου της Κωνσταντινούπολης.
- Συμφωνία των Μεγάλων Δυνάμεων στο Λονδίνο.
- Θάνατος του Οικουμενικού Πατριάρχη Γρηγορίου Ε΄

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Το 1832 υπεγράφη Συνθήκη που έδινε στην Ελλάδα περισσότερα εδάφη.
- β. Το 1831 υπεγράφη στην Κωνσταντινούπολη Συνθήκη που όριζε τα σύνορα της Ελλάδας.
- γ. Από το 1827 οι Τούρκοι είχαν συμφωνήσει να γίνει η Ελλάδα ανεξάρτητο κράτος.
- δ. Η έκταση του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους το 1830 έφτανε μέχρι τη γραμμή Αμβρακικού - Παγασητικού κόλπου.
- ε. Η Ελλάδα, όντας πλέον αυτόνομο κράτος, δεν είχε οικονομικά και διοικητικά προβλήματα.

Η περίοδος της αντιβασιλείας και η βασιλεία του Όθωνα

25

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για την επανάσταση του 1843, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

2

Διάβασε προσεκτικά το μάθημα και αντιστοίχισε σωστά τις λέξεις ή φράσεις στις δύο στήλες:

1. Όθωνας

α. Ψηφίστηκε μετά την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου.

2. Αντιβασιλεία

β. Ορίστηκε βασιλιάς της Ελλάδας το 1832.

3. 1843

γ. Εξέγερση - έξωση Όθωνα από τη χώρα.

4. Σύνταγμα

δ. Διακυβέρνηση της χώρας από τρεις Βαυαρούς.

5. 1862

ε. Εξέγερση - οδήγησε στη χορήγηση Συντάγματος.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

α. Ο Όθωνας, αν και ήταν ανήλικος, ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας.

β. Η Αντιβασιλεία αποτελούνταν από Βαυαρούς αξιωματούχους.

γ. Η κυβέρνηση έδωσε τις εθνικές γαίες στους φτωχούς αγρότες.

δ. Την 3η Σεπτεμβρίου του 1844 ο λαός ζήτησε Σύνταγμα.

ε. Το πολίτευμα άλλαξε από βασιλεία σε συνταγματική μοναρχία.

26

Ο Γεώργιος Α', η βασιλεία του και η επικράτηση του κοινοβουλευτισμού

1

Σκάνανε το QR code, άκου το μάθημα για να το θυμηθείς και, μετά, συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- α. Η εθνοσυνέλευση του 1864 ψήφισε νέο . . . . . και άλλαξε το πολίτευμα σε . . . . .
 . . . . . δημοκρατία.
- β. Το 1874 ο . . . . . πρότεινε την εφαρμογή της . . . . .
- γ. Το 1881, η Ελλάδα κατάφερε να ενσωματώσει, μέσω διπλωματίας, τη . . . . . και την
 . . . . .
- δ. Το . . . . ., η κυβέρνηση του Χαρίλαου Τρικούπη κήρυξε . . . . .

2

Παρατήρησε τη γελοιογραφία του βιβλίου μαθητή/τριας (σελ. 118) και προσπάθησε να απαντήσεις σύντομα στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια πρόσωπα ή σύμβολα αναγνωρίζεις στη γελοιογραφία;
 .....
 .....
- Ποιο μήνυμα θέλει να περάσει ο γελοιογράφος σχετικά με την πολιτική και κοινωνική κατάσταση της Ελλάδας εκείνη την εποχή;
 .....
 .....
- Πώς παρουσιάζεται ο ρόλος του Γεώργιου Α' και του Χαρίλαου Τρικούπη στη γελοιογραφία;
 .....
 .....
- Αν έπρεπε να δώσεις έναν δικό σου τίτλο σε αυτήν τη γελοιογραφία, ποιος θα ήταν;
 .....

Η Μεγάλη Ιδέα και η εδαφική επέκταση της Ελλάδας

27

1 Σκάνανε το QR code και διάβασε το ψήφισμα της Βουλής των Επτανήσων με το οποίο ενσωματώθηκαν στην Ελλάδα (1864). Πόσο σημαντική πιστεύεις ότι ήταν αυτή η εδαφική επέκταση για την Ελλάδα;

.....

.....

.....

.....

.....

2 Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με όσα έμαθες στο συγκεκριμένο μάθημα:

- α. Οι Έλληνες της Κρήτης επαναστάτησαν για πρώτη φορά το .....
- β. Αν και η επανάσταση σταμάτησε το ..... χωρίς να επιτευχθεί η ένωση με την Ελλάδα, η Κρήτη απέκτησε κάποια προνόμια, με την ψήφιση του ..... νόμου.
- γ. Το ..... οι Κρητικοί επαναστάτησαν και πάλι καταφέροντας να αποκτήσουν ένα καθεστώς ..... με τη Σύμβαση της Χαλέπας η οποία καταργήθηκε το .....
- δ. Η ήττα του ..... ανάγκασε την Ελλάδα να πληρώσει πολλά χρήματα στην Τουρκία ως πολεμική ..... και να δώσει στην Τουρκία ένα πολύ μικρό κομμάτι της .....

3 Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Με τη Συνθήκη του Λονδίνου δόθηκαν τα Ιόνια νησιά στην Ελλάδα.
- β. Η Κρητική επανάσταση κράτησε δύο χρόνια.
- γ. Τα νησιά είχαν ιδιαίτερη στρατηγική σημασία.
- δ. Με τη Συμφωνία της Κωνσταντινούπολης το ελληνικό κράτος πήρε τη Μακεδονία.
- ε. Η Τουρκία έδωσε, το 1897, πολεμικές αποζημιώσεις στην Ελλάδα.

28

Η έκφραση του «Ανατολικού Ζητήματος» στα Βαλκάνια και ο Μακεδονικός Αγώνας (1904-1908)

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τον Παύλο Μελά, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

.....

.....

.....

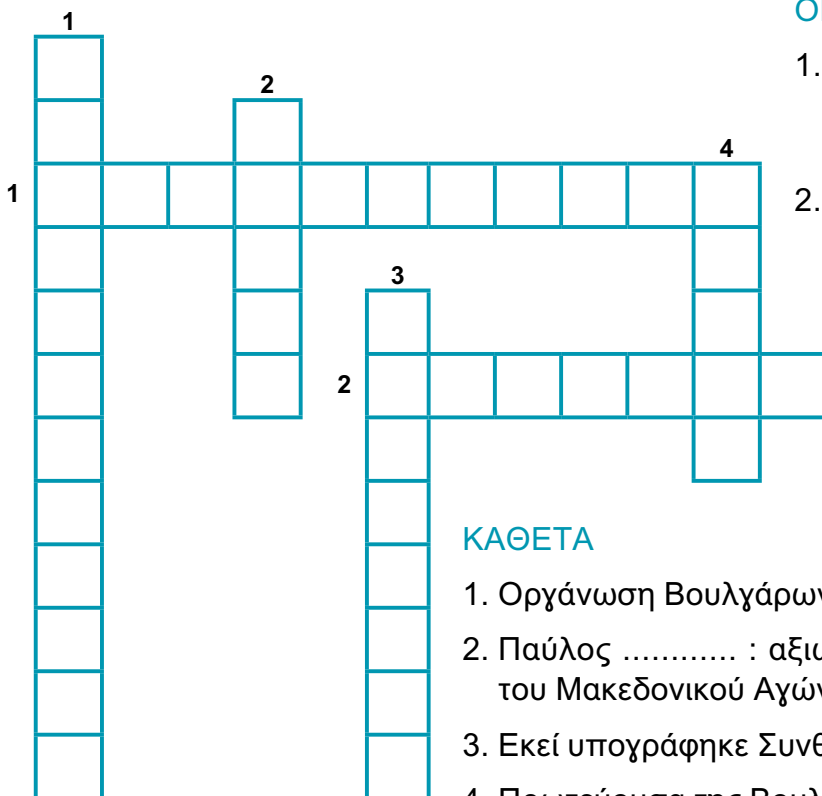
.....

.....

.....

2

Συμπλήρωσε το παρακάτω σταυρόλεξο, σύμφωνα με όσα διάβασες στο κείμενο του βιβλίου μαθητή/τριας:

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Ονομασία του αγώνα των Ελλήνων στη Μακεδονία από το 1904 ως το 1908.
2. Κύρια θρησκευτική διεκδίκηση των Βουλγάρων στη Μακεδονία (βλέπε πηγή 2 βιβλίου μαθητή/τριας).

ΚΑΘΕΤΑ

1. Οργάνωση Βουλγάρων ανταρτών.
2. Παύλος ..... : αξιωματικός που έγινε σύμβολο του Μακεδονικού Αγώνα.
3. Εκεί υπογράφηκε Συνθήκη το 1878.
4. Πρωτεύουσα της Βουλγαρίας.

Το Κίνημα στο Γουδί (1909) και η αλλαγή του πολιτικού σκηνικού

29

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για συλλαλητήρια που έκανε ο λαός για να στηρίξει το Κίνημα στο Γουδί, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

2

Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με όσα έμαθες στο συγκεκριμένο μάθημα:

- Το . . . . . έγινε κίνημα στο . . . . . από τον Στρατιωτικό Σύνδεσμο.
- Κάποια από τα αίτια του κινήματος ήταν η κακή . . . . . κατάσταση της Ελλάδας και η δυσaráσκεια του λαού για τον χειρισμό των . . . . . και . . . . . ζητημάτων.
- Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος κάλεσε στην Αθήνα τον . . . . . , ο οποίος αποδέχτηκε την πρόταση και έφθασε στην πρωτεύουσα τον . . . . . του . . . . .
- Ο Βενιζέλος είχε υπάρξει . . . . . και . . . . . στην Κρήτη, ενώ ήταν και αρχηγός της επανάστασης που έγινε το . . . . . στο νησί για την ένωσή του με το ελληνικό κράτος.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος ασχολήθηκε και με κοινωνικά προβλήματα.
- Ο λαός ήταν ευχαριστημένος με την πολιτική ηγεσία.
- Μετά το κίνημα στο Γουδί η κυβέρνηση παραιτήθηκε.
- Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος κάλεσε στην Αθήνα τον Ελευθέριο Βενιζέλο.
- Ο Βενιζέλος έγινε Πρωθυπουργός της Ελλάδας.

30

Η πνευματική και καλλιτεχνική ζωή στο ελληνικό κράτος κατά τον 19ο αιώνα

1

Αντιστοίχισε τα ρεύματα, τις ιδέες ή τις προσωπικότητες με τις σωστές περιγραφές:

1. Ρομαντισμός

α. Θεωρία της εξέλιξης των ειδών.

2. Δαρβίνος

β. Έδωσε έμφαση στο συναίσθημα και τη φαντασία.

3. Νεοκλασικισμός

γ. Από τους κύριους εκπροσώπους του νατουραλισμού.

4. Καρκαβίτσας

δ. Καλλιτεχνικό ρεύμα εμπνευσμένο από την αρχαιότητα.

5. Ψυχαρής

ε. Υπερασπίστηκε τη χρήση της δημοτικής γλώσσας.

2

Σκάνανε το QR code, άκου το μάθημα για να το θυμηθείς και, μετά, συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- α. Στην Ελλάδα ποιητές της Επτανησιακής Σχολής, όπως ο Σολωμός και ο Κάλβος, συνδύαζαν τον ..... και τον .....
- β. Εκπρόσωπος του ρεαλισμού ήταν ο ..... και του νατουραλισμού ο .....
- γ. Κατά τον 19ο αιώνα την Ελλάδα απασχόλησε ιδιαίτερα και το ..... ζήτημα, όπου οι ..... υποστήριζαν τη χρήση της προφορικής γλώσσας και οι ..... τη χρήση της αρχαίας ελληνικής.
- δ. Για να λύσει το πρόβλημα της γλώσσας ο ..... δημιούργησε την ..... που έγινε επίσημη γλώσσα του κράτους.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Ο Μαρξ εισήγαγε την ιδέα του φιλελευθερισμού.
- β. Ο ρεαλισμός προσπαθούσε να απεικονίσει ρεαλιστικά τις καταστάσεις.
- γ. Εκπρόσωπος του ρεαλισμού ήταν ο Θεοτόκης.
- δ. Οι δημοτικιστές υποστήριζαν τη χρήση της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.
- ε. Ο Αδαμάντιος Κοραής δημιούργησε την καθαρεύουσα που έγινε επίσημη γλώσσα του κράτους το 1834.

Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι

31

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τη μάχη στα Γιαννιτσά, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

2

Διάβασε προσεκτικά τα παρακάτω γεγονότα και τοποθέτησέ τα με τη σωστή χρονική σειρά (από το 1 έως το 6).

- Ο ελληνικός στρατός καταλαμβάνει τη Θεσσαλονίκη.
- Υπογράφεται η Συνθήκη Ειρήνης του Βουκουρεστίου.
- Ξεκινάει ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος.
- Υπογράφεται η Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου.
- Ξεκινάει ο Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος.
- Απελευθερώνονται τα Ιωάννινα.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Η Σερβία με τη Βουλγαρία είχαν δημιουργήσει μυστική συμμαχία εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.
- β. Κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών Πολέμων, ο Βενιζέλος με τον Κωνσταντίνο είχαν διαφορές και δεν κατάφεραν να συνεργαστούν.
- γ. Στη μάχη που δόθηκε στα Γιαννιτσά, οι Έλληνες νίκησαν τους Τούρκους.
- δ. Στη συνθήκη ειρήνης που υπογράφηκε στο Βουκουρέστι η Ελλάδα απέκτησε και την Κρήτη.
- ε. Με τους Βαλκανικούς Πολέμους ήρθαν στη χώρα πολλοί μουσουλμάνοι και Εβραίοι.

32

Ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος και η εμπλοκή της Ελλάδας (1914-1918)

1

Σκάνανε το QR code, παρατήρησε τον χάρτη της Ευρώπης στα τέλη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και σύγκρινέ τον με τον χάρτη που υπάρχει στο βιβλίο μαθητή. Μπορείς να εντοπίσεις τις αλλαγές που σημειώθηκαν;

2

Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με όσα έμαθες στο συγκεκριμένο μάθημα:

- α. Το . . . . . ξεκίνησε στην Ευρώπη ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος, γνωστός και ως ο . . . . . Πόλεμος.
- β. Η Ευρώπη χωρίστηκε σε δύο μεγάλα στρατόπεδα, την . . . . . , αποτελούμενη από τη Ρωσία, τη Γαλλία και την Αγγλία και τις . . . . . , με βασικά μέλη τη Γερμανία, την Αυστροουγγαρία, την Τουρκία και τη Βουλγαρία.
- γ. Μετά από συνεχόμενες αρνήσεις του βασιλιά να συμμετάσχει η Ελλάδα στον πόλεμο, ο Βενιζέλος παραιτήθηκε και ακολούθησε μια περίοδος που ονομάστηκε . . . . .
- δ. Το . . . . . , μετά από παρέμβαση της Αντάντ, ο Κωνσταντίνος εγκατέλειψε τη χώρα χωρίς, όμως, να παραιτηθεί επίσημα από το αξίωμά του.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Στις 18 Ιουλίου του 1914 ξεκίνησε στην Ευρώπη ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος.
- β. Μέλη της Αντάντ ήταν η Γερμανία, η Αυστροουγγαρία και η Τουρκία.
- γ. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος δεν ήθελε η Ελλάδα να μπει στον πόλεμο.
- δ. Ο Κωνσταντίνος παραιτήθηκε επισήμως από το αξίωμά του και εγκατέλειψε τη χώρα.
- ε. Η Ελλάδα κατάφερε να αποκτήσει τη Δυτική και Ανατολική Θράκη.

Ο ελληνισμός της Μικράς Ασίας, του Πόντου και της Ανατολικής Θράκης – Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Καταστροφή (1919 - 1922)

33

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για την καταστροφή της Σμύρνης, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

2

Φαντάσου ότι είσαι ένας Έλληνας/μια Ελληνίδα από τη Σμύρνη, που το 1922 αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το σπίτι του μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Έχεις μόλις φτάσει στην Ελλάδα, πιθανώς στον Πειραιά ή σε κάποιο άλλο λιμάνι.

Γράψε ένα γράμμα προς έναν/μία φίλο/η που έμεινε πίσω στη Μ. Ασία στο οποίο περιγράφεις:

- Τις τελευταίες στιγμές σου στη Σμύρνη.
- Τη διαδρομή και τις δυσκολίες μέχρι να φτάσετε στην Ελλάδα.
- Τα συναισθήματά σας για την πατρίδα που αφήσατε πίσω.
- Τις πρώτες σας εντυπώσεις από τη νέα σας ζωή.

Πειραιάς, Σεπτέμβριος 1922

Αγαπημένε/η μου φίλε/η .....

Δεν ξέρω αν θα λάβεις ποτέ αυτό το γράμμα. Άφησα πίσω μου τη Σμύρνη φλεγόμενη και τους ανθρώπους μας σε απόγνωση. Ο δρόμος ως εδώ ήταν γεμάτος δάκρυα και φόβο. Θυμάμαι...

34

Η περίοδος του Μεσοπολέμου (1919- 1939)

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τον Ιωάννη Μεταξά, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

2

Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με όσα έμαθες στο συγκεκριμένο μάθημα:

- α. Το 1922 πραγματοποιήθηκε η δίκη των . . . . . στην οποία οι βασικοί υπεύθυνοι για τη Μικρασιατική Καταστροφή καταδικάστηκαν σε . . . . .
- β. Τον Ιούλιο του 1923 υπεγράφη η Συνθήκη της . . . . .
- γ. Το 1936 ο . . . . . αυτοανακηρύχθηκε προστάτης της χώρας.
- δ. Στο διάστημα του Μεσοπολέμου, στη Γερμανία επικράτησε ο . . . . . με ηγέτη τον Αδόλφο Χίτλερ, ενώ στην Ιταλία πήρε την εξουσία το . . . . . κόμμα του Μουσολίνι.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Το 1923 Ελλάδα και Τουρκία υπέγραψαν τη Συνθήκη της Λωζάνης.
- β. Οι Ορθόδοξοι Έλληνες της Τουρκίας παρέμειναν στην Τουρκία.
- γ. Το 1937 ο Ιωάννης Μεταξάς ανέλαβε την εξουσία.
- δ. Στη Γερμανία επικράτησε ο φασισμός και στην Ιταλία ο ναζισμός.
- ε. Στην Ευρώπη, σε αντίθεση με τις Η.Π.Α δεν υπήρχε οικονομική κρίση.

Η είσοδος της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η ιταλική επίθεση (1940)

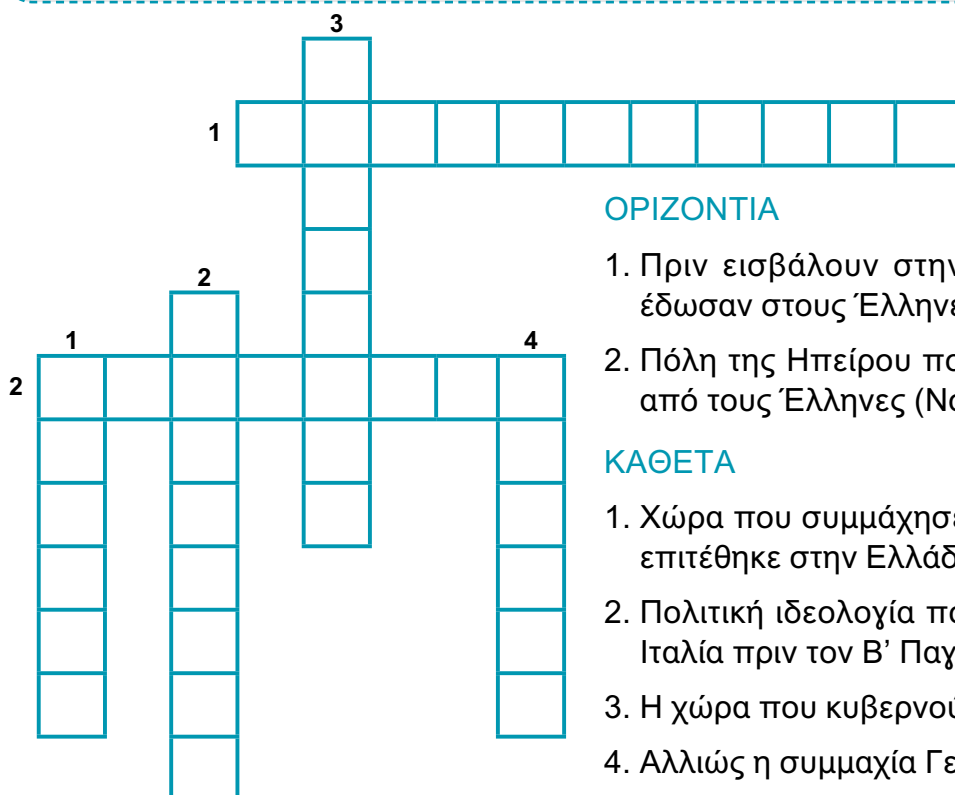
35

1

Σκάνανε το QR code και διάβασε το αφιέρωμα της εφημερίδας Καθημερινή (2010) για τον τορπιλισμό της Έλλης και τα όσα ακολούθησαν. Πώς βοήθησε το γεγονός αυτό στο να ενωθεί ξανά ο διχασμένος ελληνικός λαός;

2

Συμπλήρωσε το παρακάτω σταυρόλεξο, σύμφωνα με όσα διάβασες στο κείμενο του βιβλίου μαθητή/τριας:

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Πριν εισβάλουν στην Ελλάδα, οι Ιταλοί έδωσαν στους Έλληνες .....
2. Πόλη της Ηπείρου που απελευθερώθηκε από τους Έλληνες (Νοέμβριος 1940).

ΚΑΘΕΤΑ

1. Χώρα που συμμαχισε με τη Γερμανία και επιτέθηκε στην Ελλάδα το 1940.
2. Πολιτική ιδεολογία που κυριάρχησε στην Ιταλία πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.
3. Η χώρα που κυβερνούσε ο Χίτλερ.
4. Αλλιώς η συμμαχία Γερμανίας και Ιταλίας.

36

Η γερμανική εισβολή (1941)

1

Σκάνανε το QR code, διάβασε το χρονικό των όσων έγιναν τα ξημερώματα της 6ης Απριλίου και σχολίασε τις αποφασιστικές αντιδράσεις της ελληνικής στρατιωτικής και πολιτικής ηγεσίας.

2

Διάβασε προσεκτικά τα παρακάτω γεγονότα και τοποθέτησέ τα με τη σωστή χρονική σειρά (από το 1 έως το 5).

- Οι Γερμανοί καταλαμβάνουν την Αθήνα.
- Οι Γερμανοί καταλαμβάνουν τη Θεσσαλονίκη.
- Η Γερμανία εισβάλλει στην Ελλάδα.
- Οι Γερμανοί ξεκινούν σφοδρή επίθεση στην Κρήτη.
- Οι Ναζί ξεκινούν διώξεις κατά των Εβραίων στην Ελλάδα.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Η Γερμανία εισέβαλε στην Ελλάδα στις 6 Απριλίου του 1941.
- β. Χάρη στους διεθνείς κανόνες δικαίου δεν έγιναν σφαγές αθώων.
- γ. Οι Έλληνες δεν αντιστάθηκαν και παρέδωσαν τη χώρα στους Γερμανούς.
- δ. Οι Ναζί ήθελαν την επικράτηση της Άριας Φυλής.
- ε. Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος τελείωσε με νίκη των δυνάμεων του Άξονα.

Κατοχή, εθνική αντίσταση, απελευθέρωση και Εμφύλιος Πόλεμος (1941-1949)

37

1

Σκάνανε το QR code, παρατήρησε τη φωτογραφία από το κατοχικό Αγκρίνιο (1944) και σχολίασε τη λεζάντα της.

2

Διάβασε προσεκτικά το μάθημα και αντιστοίχισε σωστά τις λέξεις ή φράσεις στις δύο στήλες:

1. 1941

2. 25 Νοεμβρίου 1942

3. Τέλη του 1944

4. Μάρτιος 1944

5. 1946

6. 1949

α. Ίδρυση του ΕΑΜ.

β. Λήξη του Εμφυλίου Πολέμου.

γ. Ξεκινά ο Εμφύλιος Πόλεμος.

δ. Ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου.

ε. Απελευθέρωση της Ελλάδας.

στ. Οι δυνάμεις του Άξονα κατακτούν την Ελλάδα.

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Οι Βούλγαροι πήραν την Κρήτη και ορισμένα νησιά του Αιγαίου.
- β. Στα τέλη του 1944, οι Γερμανοί αποχώρησαν από την Ελλάδα.
- γ. Στην Ελλάδα, μετά το τέλος του πολέμου, υπήρχαν δύο κυβερνήσεις.
- δ. Το 1944 ξεκίνησε εμφύλιος πόλεμος.
- ε. Ο εμφύλιος κράτησε μια δεκαετία.

38

Η ανασυγκρότηση της Ελλάδας και η ανακοπή της πορείας της από τη Δικτατορία του 1967 (1950-1974)

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για το φοιτητικό κίνημα του 1973, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

2

Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις, σύμφωνα με όσα έμαθες στο συγκεκριμένο μάθημα:

- α. Το 1952, άλλαξε το . . . . . της Ελλάδας, ενώ η χώρα εντάχθηκε στο . . . . .
- β. Το 1955 την πρωθυπουργία ανέλαβε ο . . . . ., ο οποίος κυβέρνησε για οκτώ χρόνια, ενώ το 1963 την εξουσία πήρε ο . . . . .
- γ. Στις 21 Απριλίου του 1967 επιβλήθηκε . . . . . με αρχηγό τον . . . . .
- δ. Κορυφαία στιγμή της αντίστασης του ελληνικού λαού στη δικτατορία υπήρξε η . . . . . εξέγερση που ολοκληρώθηκε στις . . . . . του 1973.
- ε. Το καλοκαίρι του . . . . . έλαβε χώρα η τουρκική εισβολή στην . . . . .

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Μετά τους πολέμους, η Ελλάδα ήταν σε καλή οικονομική κατάσταση.
- β. Το 1952 η χώρα εντάχθηκε στο ΝΑΤΟ.
- γ. Οι σχέσεις της Ελλάδας με τις Η.Π.Α. δεν ήταν καλές κατά την περίοδο της δικτατορίας.
- δ. Στις 21 Απριλίου του 1967 επιβλήθηκε δικτατορία με αρχηγό τον Γεώργιο Παπαδόπουλο.

Ο απελευθερωτικός αγώνας του κυπριακού ελληνισμού και η τουρκική εισβολή

39

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τα Σεπτεμβριανά του 1955, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου (το QR code της σελίδας ενδεχομένως να σε βοηθήσει στην αναζήτησή σου).

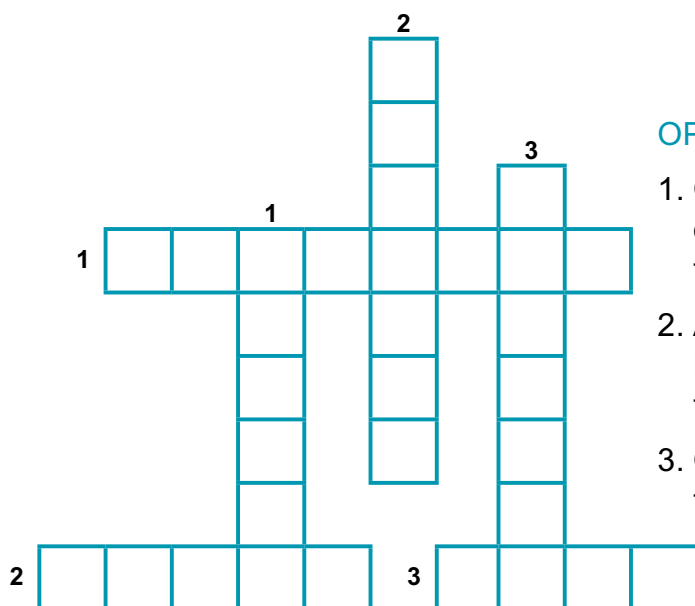

2

Συμπλήρωσε το παρακάτω σταυρόλεξο, σύμφωνα με όσα διάβασες στο κείμενο του βιβλίου μαθητή/τριας:

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Ο Αρχιεπίσκοπος που ηγήθηκε του κυπριακού αγώνα και έγινε πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.
2. Αλλιώς η ενσωμάτωση της Κύπρου με την Ελλάδα, όπως επιδίωκαν οι Έλληνες Κύπριοι.
3. Οργάνωση που αγωνίστηκε για την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Το νησί που αποτέλεσε αντικείμενο διεκδίκησης και συγκρούσεων στον 20ό αιώνα.
2. Χώρα που εισέβαλε στην Κύπρο το 1974 και κατέλαβε το 37% του νησιού.
3. Πόλη όπου υπογράφηκαν οι συμφωνίες που προέβλεπαν την ανεξαρτησία της Κύπρου.

40

Η Μεταπολίτευση και η θέση της Ελλάδας στην ευρωπαϊκή οικογένεια

1

Αναζήτησε στο διαδίκτυο περισσότερες πληροφορίες για τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, προκειμένου να τις παρουσιάσεις στην τάξη σου.

2

Σκάνανε το QR code, άκου το μάθημα για να το θυμηθείς και, μετά, συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- α. Με . . . . . αποφασίστηκε πως η χώρα δεν θα είχε πλέον βασιλιά και το πολίτευμά της θα ήταν . . . . . Δημοκρατία.
- β. Το . . . . . υπεγράφη η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και το 1992 η Συνθήκη του . . . . .
- γ. Το 1957 δημιουργήθηκε η . . . . . στην οποία μπήκε και η Ελλάδα το . . . . .
- δ. Την 1η Νοεμβρίου του 1993 δημιουργήθηκε η . . . . . και το 2002 κυκλοφόρησε το νόμισμα του . . . . .

3

Χαρακτήρισε τις προτάσεις ως Σωστές (Σ) ή Λάθος (Λ), με βάση το περιεχόμενό τους:

- α. Κατά την περίοδο της μεταπολίτευσης, ενισχύθηκε η δημοκρατία.
- β. Το 1957 δημιουργήθηκε η Ε.Ο.Κ.
- γ. Το καλοκαίρι του 1974, έληξε η χούντα στην Ελλάδα και τη διακυβέρνηση της χώρας ανέλαβε ο Ανδρέας Παπανδρέου.
- δ. Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής κυβέρνησε τη χώρα μέχρι το 1889
- ε. Την 1η Νοεμβρίου του 1993 δημιουργήθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.).

ΚΟΛΟΦΩΝΑΣ
(ΘΑ ΠΡΟΣΤΕΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΟΦΑΝΤΟ)

